

KP

ANBEFALET LITTERATUR

4. SEMESTER
Tagensvej 86

**SYGEPLEJERSKE-
UDDANNELSEN
KØBENHAVNS
PROFESSIONSHØJSKOLE**

Gældende for Efterårssemesteret
2022

Anbefalet litteratur på 4. semester

Se semesterbeskrivelse 4. semester og studieordning for sygeplejerskeuddannelsen 2019

Sygeplejerskeuddannelsen

Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsuddannelser
Københavns Professionshøjskole

Gældende for efterårssemesteret 2022

Uddannelsesledere med ansvar for 4. semester

Grisja Vorre Strømstad, KP Nørrebro (A, B, G)
Marie-Louise Sharp-Johansen, KP Nørrebro (C, D, I)
Susan Ptak Rasmussen, KP Nørrebro (F, E, J)
Christina Sølvsteen, KP Nørrebro (H, K, V)

Semesterkoordinatorer på 4. semester

Nanna Kappel, KP Nørrebro (A, B, G)
Annemarie Engelhardt, KP Nørrebro (C, D, I)
Karen Tind Nielsen, KP Nørrebro (F, E, J)
Merete Werge Vaarby, KP Nørrebro (H, K, V)

4. Semester E22 Litteratur NØR

Deltema

Deltema dag 1-2

Evron L. Sundhedsfremme og Forebyggelse. I: J. L. Rasmussens, M. K. Pedersen, red. *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. 2. udg. Gad; 2020:53–87.

Pedersen MK. Social ulighed i folkesundhed. I: J.L. Rasmussens og M. K. Pedersen, red. *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. Gads Forlag.; 2020:115–132.

Povlsen L. Folkesundhedsarbejde i et historisk perspektiv. I: J.L. Rasmussens og M. Kjølner Pedersen, red. *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. 2. udg. Gad; 2020:33–52.

Dahlgren G, Whitehead M. WHO Collaborating Centre for Policy Research on Social Determinants of Health University of Liverpool. Published online 2006.
https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

Diderichsen F, Andersen I, Manuel C. *Ulighed i sundhed Årsager og indsatser*. Sundhedsstyrelsen; 2011:12–28. https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2011/Publ2011/SURA/Ulighed_i_sundhed/Ulighed-i-Sundhed-%E2%80%93-%C3%A5rsager-og-indsatser.ashx?la=da&hash=11C16C2D3079EB13C9A927C01D6EC5C6DE1DDEBC

Kappel N, Tanderup L. Sundhedskompetence og kulturel sundhedskapital. I: *Social udsathed og sygepleje*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2020:77–86.

Schmidt A.V. Epidemiologiske design. I: Rasmussen JL, Pedersen M.K., red. *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. 2. udg. Gad; 2020:159–190.

Tellervo J. Ældre menneskers sorg – fra underkendelse til anerkendelse. I: Jacobsen M.H., Guldin M., Busch C.J., red. *Giv sorgen ord : sorgkultur i forandring*. 1. udg. Munksgaard; 2019:289–312.

Deltema dag 3-4

De politiske og faglige intentioner med patientinddragelse. I: *Patientinddragelse i praksis*. Gads forlag; 2017:25–42.

Bregnballe B., Rodkjær L. Ø., Ågård A. S., Handberg C., Lomborg K. Fælles beslutningstagen : en metode til patientinvolvering. *Sygeplejersken*. 2015;(Årg. 115, nr. 12):74–76.

Jekes I. Lovgivning som ramme for den kommunale sygepleje. I: *Sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udg. Gad; 2019:48–64.

Fredskild TU, Pii KH. De politiske og faglige intentioner med patientinddragelse. I: *Patientinddragelse I Praksis*. 1. udgave. Gads Forlag; 2017:25–42.

Deltema dag 6-7

Sundheds- og Ældreministeriet. *LBK nr 210 af 27/01/2022. Bekendtgørelse af sundhedsloven kap. 61: 'Patientsikkerhed og læring'*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/210>.
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/210>

Retsinformation.dk. *Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v.* Sundheds- og Ældreministeriet; 2011. <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2011/1>

Kristensen S, Mainz J. Hvordan forbedres patientsikkerheden i dagligdagen. I: *Basal patientsikkerhed*. 1. udg. Munksgaard; 2020:137–145.

Kristensen S, Mainz J. Hvordan håndteres UTH, og hvad er deres hyppighed. I: *Basal patientsikkerhed*. Munksgaard; 2020:65–86.

Maribo T, Lange LB, Nielsen CV. ICF. I: *Rehabilitering : en grundbog*. 2. udg. Gad; 2016:73–88.

Spile M. Omsorg ved livets afslutning. I: *Sygepleje til ældre*. 1. udg. Munksgaard; 2017:287–302.

Vinge S. *Kompleksitet i den kommunale sygepleje – En analyse af sygeplejerskernes perspektiver på kompleksitet i sygeplejen*. VIVE – Viden til Velfærd Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd; 2018. <https://www.vive.dk/media/pure/10847/2305498>

Vinge S. *Vurdering af kompleksitet i klinisk sygepleje - med afledte refleksioner over ansvar og kompetenceområde*. OUH Region Syddanmark og KFIU - Uddannelse og Kompetenceudvikling <https://docplayer.dk/38228960-Vurdering-af-kompleksitet-i-klinisk-sygepleje.html>

Deltema dag 8-9

Studieaktivitetskrav

Cathrine Juel Lau Marie Holm Eliassen Marie Stjerne Grønkjær Maj Bekker-Jepesen Cecilie Goltermann Toxværd Nina Gøtzsche Maria Helene Jacobsen Anne Helms Andreasen. *'Hvordan har du det?'* Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021 – Sundhedsadfærd og risikofaktorer. Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse Bispebjerg og Frederiksberg Hospital www.ckff.dk; 2022:372. https://www.regionh.dk/presse-og-nyt/pressemeddelelser-og-nyheder/PublishingImages/Sider/Ny-unders%C3%B8gelse-Borgere-med-kortest-uddannelse-har-d%C3%A5rligere-trivsel-og-sundhed-/Sundhedsprofil_2021_web.pdf

Valgfrie elementer

4. Semester E22 Litteratur Rusmidler NØR

Uge 35

Askgard G. Hospital admissions and mortality in the 15 years after a first-time hospital contact with an alcohol problem: a prospective cohort study using the entire Danish population. *International journal of epidemiology*. 2020;49(1):94–102. doi:10.1093/ije/dyz159

Becker U. Alkoholrelaterede somatiske skader. I: Becker U, Tolstrup JS, red. *Alkohol : brug, konsekvenser og behandling*. Munksgaard; 2016:119–137.

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab en kompleks og multidimensionel størrelse. I: *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. 1. udg. FADL; 2018:25–39.

Ludvigsen KB. Forbedret indsats for indlagte patienter med stofbrug. *STOF*. 2013;21.

Elholm BS. Alkoholabstinenssymptomer. I: Brünés N, Elholm BS, Kappel N, red. *Mennesker med alkoholproblemer : baggrund, belastning, behandling*. 1. udg. Nyt Nordisk Forlag : i samarbejde med Dansk Sygeplejeråd; 2015.

Gillespie M. Using the Situated Clinical Decision-Making framework to guide analysis of nurses' clinical decision-making. *Nurse education in practice*. 2010;10(6):333–340. doi:10.1016/j.nepr.2010.02.003

Glasscock T. Klinisk lederskab i sygeplejen. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. Gad; 2019.

Jensen AF. Afhængighedens biologi. I: Becker U, Tolstrup JS, red. *Alkohol : brug, konsekvenser og behandling*. 1. udgave. Munksgaard; 2016:89–98.

Hammerich E, Frydensberg K. At forstå konflikter. I: *Konflikt og kontakt*. 4. udg. Hovedland; 2021:41–67.

Kappel N, Tanderup L. *Social udsathed og sygepleje*. 1. udgave. Samfundslitteratur; 2020.

Tanderup L, Pedersen MK. Sygepleje og udsatte patientgrupper. I: Hundborg S, red. *Sygepleje & patientinvolvering, Bind 3*. 1. udg. FADL; 2019:265–286.
<https://depot.litteratur.kp.dk/downloadbyexternalkey/5af0b26cec42413e8c6fd8a39ea95986>

Orvik A. Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. 2. udg. Cappelen Damm akademisk; 2015:23.

Eldrup DS. Sundhedsvæsenet som organisation. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave. Gad; 2019:53–76.

Zierau F. Alkoholproblemer - definition. I: Becker U, Tolstrup JS, red. *Alkohol : brug, konsekvenser og behandling*. 1. udgave. Munksgaard; 2016.

Haase K. Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. Klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt*. 2016;27(3):11–16. https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_3_2016.pdf

Brünés N, red. Socialsygeplejersker giver øget lighed i adgang til sundhed / Nina Brünés ... [et al.]. *Tidsskrift for dansk sundhedsvæsen [online]*. 2017;Årg. 94, nr. 1 (2018)(Årg. 94, nr. 1 (2018)).

Rindom H. Sidemisbrug. I: Becker U, Tolstrup JS, red. *Alkohol: brug, konsekvenser og behandling*. 1. udgave. Munksgaard; 2016:391–405.

Uge 36

Kappel N, Tanderup L. *Social udsathed og sygepleje*. 1. udgave. Samfundslitteratur; 2020.

Ludvigsen KB, Brünés N. Socialsygepleje i somatikken. I: *Socialsygepleje i somatik og psykiatri : en antologi over erfaringerne fra Projekt socialsygepleje - det gode patientforløb*. 1. udg. KABS Viden; 2013:35–79.

Pedersen I, Lund M, Eldrup DS, Glasscock T. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde*. Gad; 2019:269–299.

Pedersen PV. *Socialt udsattes møde med sundhedsvæsenet*; 2019.
https://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/6/106/1556191149/rapport_socialt-udsattes-moede-med-sundhedsvaesnet.pdf

Rhodes T. The “risk environment”: a framework for understanding and reducing drug-related harm. *The International journal of drug policy*. 2002;13(2):85–94. doi:10.1016/S0955-3959(02)00007-5

Sundheds og Ældreministeriet. *Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1141>

Sundhedsstyrelsen. Smertebehandling. I: *Vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin*. ; :56–58.

Svenningsen H, Fredskild TU. Velfærdsteknologiske muligheder for patientinddragelse. I: Pii KH, Fredskild TU, red. *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. 1. udg. Gad;

2017:169–197.

Søgaard VY. Er det medicin du er påvirket af? *Sygeplejersken*.

Johansen KS, Busch S, Jeppesen PP, Mårtensson S, Poulsen H, Larsen JL. Dobbelt diagnosepatienters møde med det psykiatriske behandlingssystem. *Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund*. 2018;(28):18.

Dreyer-Kramshøj M. Drop berøringsangsten og tal om misbrugsmonsteret. *Forkant*. 2010;(2):6–11.

Thylstrup B, Hesse M, Pedersen MU. Introduktion; Behandlingsmodaliteter i stofmisbrugsbehandling . I: Thylstrup B, Hesse M, Pedersen MU, Kirsten F, red. *Misbrugsbehandling : organisering, indsatser og behov*. 1. udg. udg. Aarhus Universitetsforlag; 2014:32.

Kappel N. Stofindtagelsesrum og skadesreduktion, del 1. *STOF*. 2017;27:47–54.
https://psy.au.dk/fileadmin/CRF/STOF/STOF_pdf_er/STOF_nr._27/Hele_bladet._Stof_27.pdf

Kappel N. Stofindtagelsesrum og skadesreduktion del 2. *STOF*. 2017;28:13–19.
https://psy.au.dk/fileadmin/CRF/STOF/STOF_pdf_er/STOF_nr._28/Hele_bladet._Stof_28.pdf

Sorknæs AD, Kolbæk R, Fredskild TU. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: Fredskild TU, red. *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. 1. udg. Gad; 2018:23–45.

Bancroft M, Berge SS, Johannessen JA, Houborg E. Hverdagsliv på den åbne stofscene på Vesterbro. *STOF Tidsskrift for stofmisbrugsområdet*. 2018;30:14–18.
https://pure.au.dk/portal/files/126160227/Hverdagsliv_p_den_bne_stofscene_p_Vesterbro.pdf

Andersen KJ. Alkohol stjål Henriks autorisation, *Tidsskrift for Sygeplejersker*, nr. 4, side 20-31. *Tidsskrift for Sygeplejersker*. 2022;4:20–31.

Uge 37

Becker HS. *Outsidere : studier i afvigelsessociologi*. 1. udg. Hans Reitzel; 2005:23–38.

Birkmose D. Afmagten og magten for den enkelte og i gruppen. I: Syddansk Universitet, red. *Når gode mennesker handler ondt : tabuet om forråelse*. Syddansk Universitetsforlag; 2013:39–59.

Järvinen M. En moralsk sygdomsmodel. I: *Det dårlige selskab : misbrug, behandling, omsorg*. 1. udg. SocPol; 1998.

Kappel N. Fordomme, kategorisering og stigmatisering af mennesker med alkoholproblemer. I: Brünés N, Elholm BS, Kappel N, red. *Mennesker med alkoholproblemer - baggrund, belastning, behandling*.

Mørck C, Kappel N, Martinsen B. The Lived Experience of Alcohol dependence: A Reflective

Lifeworld Research among Outpatients in Alcohol Treatment. *Issues in Mental Health Nursing*.
Published online 2020.

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01612840.2019.1663569?needAccess=true>

Pedersen MU. Er misbrug og afhængighed af rusmidler en sygdom? I: *Udvikling af misbrug*.

Goffman E. Stigma og social identitet. I: *Stigma : om afvigerens sociale identitet*. 2. udg.
Samfundslitteratur; 2009:43–72.

Uge 38

Nielsen DA, Hjørholm TQ, Jørgensen PS. Litteratur og kilder. I: *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2019.

4. Semester E22 Litteratur Perspektiver på udsathed, sårbarhed & skrøbelighed (NØR)

Uge 6

Orvik A. Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* /. 2. utg. Cappelen Damm akademisk; 2015:17–39.

Glassock T. Klinisk lederskab i sygepleje. I: Eldrup DS, Glassock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave.. Gad; 2019:25–39–.

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I: Susanne Dau, Ulla Nielsby, red. *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. 1. udgave. FADL; 2018:25–39.

Haase K m. f. Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. *Uddannelsesnyt*. 2016;27(3):11–16.

Ejrnæs M. Risiko, risikofaktorer og resiliens. I: Erlandsen T, red. *Udsatte børn og unge : en grundbog*. 1. udgave. Hans Reitzel; 2015:47–58.

Evron L. Sundhedsfremme og forebyggelse. I: Lind JL, Rasmussen M.K., red. *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. 2. udg. Gad; 2020:53–82.

Eldrup D. Sundhedsvæsenet som organisation. I: Eldrup DS, Glassock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave. Gad; 2019:53–75.

Uge 7

Sorknæs AD, Kolbæk R, Fredskild T. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. Gads Forlag; 2018:23–44.

Klode K. Interprofessional and intersectoral collaboration in the care of vulnerable pregnant women: An interpretive study. *Journal of interprofessional care*. Published online 2020:1–10.
doi:10.1080/13561820.2020.1761306

Pedersen I, Glassock T. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glassock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave.. Gad; 2019:269–300.

Svenningsen H, Fredskild TU. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: *Patientinddragelse i praksis - erfaringer, metoder og perspektiver*. Gads Forlag; 2017:169–197.

Vedsegaard HW, Dybroe B. People with multimorbidity assessed for home-based rehabilitation - Supporting vulnerable and complex everyday life? *Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund*.

2020;17(32):75–94. <https://tidsskrift.dk/sygdomogsamfund/article/view/120976/168438>

Kyng M, Rasch SM. *Udenlandske erfaringer og viden om sårbare og skrøbelige ældre - opsporing, opfølgende indsatser, arbejdsgange og koordinationsprocesser*. Sundhedsstyrelsen; 2019. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/Haandtering-af-saarbare-og-skrøbelige-aeldre.ashx?la=da&hash=5D5DD1EC352266D14999792122F95DB1DCBDE052>

Hansen SH. Angste børn bliver afledt af Virtual Reality. Published online 2020. <https://xn--brne-og-ungesygeplejersken-vwc.dk/angste-boern-bliver-afledt-af-virtual-reality/>

Rigshospitalet. Kræframte børn går i skole via robot. Published 2019. <https://www.rigshospitalet.dk/presse-og-nyt/nyheder/nyheder/Sider/2019/december/kraeframte-boern-gaar-i-skole-via-robot.aspx>

Rigshospitalet. Nyt digitalt spilunivers skal gøre indlagte børn og unge 'monster aktive'. Published 2020. <https://www.rigshospitalet.dk/presse-og-nyt/nyheder/nyheder/Sider/2020/september/nyt-spil-skal-goere-indlagte-boern-og-unge-monster-aktive.aspx>

Lund L. *Trivsel og hverdagsliv blandt børn og unge med kronisk sygdom*. Statens Institut for Folkesundhed; 2019. https://www.sdu.dk/sif/-/media/images/sif/sidste_chance/sif/udgivelser/2019/trivsel_og_hverdagsliv_blandt_boern_og_unge_med_kronisk_sygdom_23052019.pdf

Hammerich E, Frydensberg K. *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 3. udg. Hovedland; 2012:41–65.

Hansen JTR. Tilknytningens betydning for etablering af nære relationer. I: *Relationer i psykologien*. 2. udg. Billesø & Baltzer; 2007:34–57.

Uge 8

Spiers J. New perspectives on vulnerability using emic and etic approaches. *Journal of advanced nursing*. 2000;31(3):715–721. doi:10.1046/j.1365-2648.2000.01328.x

Grumløse S., Marschall A. *Familie i medgang og modgang*. 1. udg. Hans Reitzel; 2020:57–76.

Bakken R. *Alle vil leve længe, men ingen vil blive gamle*. Samfundslitteratur; 2020.

Petersen KE. udsatte børn og unge teoretiske perspektiver på udsathed. I: Lund JH, red. *Tværfprofessionelt samarbejde om udsatte børn og unge : en studiebog*. 1. udgave. Turbine Akademisk; 2016:39–61.

Maple. *Familier i sårbare positioner.*; 2019. https://maplecph.com/download/190108_Maple_Egmont_Rapport.pdf

Viborg AL. Inflammatoriske tarmsygdomme. I: Viborg AL, Torup AW, red. *Sygdomslære*. 3. udgave.. Munksgaard; 2019:327–333.

“Det er som om, vi er ved at flygte fra det at være menneske”. I: *Dét skal du ordne på nettet : om digitalt udsatte ældre*. 1. udg. CDR Forlag; 2021:26–46.

Uge 9

Sodemann M. *Sårbar? - det kan du selv være : sundhedsvæsnets rolle i patienters sårbarhed*. Morten Sodemann; 2018.

Wind G. “It has been fun. Super-duper fantastic”: Findings from a Danish respite programme to support young carers. *Health & social care in the community*. 2020;28(1):100–109. doi:10.1111/hsc.12844

Bøgeskov BO. *Etisk dialog i sundhedsvæsenet - en introduktion*. Samfundslitteratur; 2017:78–85.

Weitkamp E. Medical performance and the “inaccessible” experience of illness: an exploratory study. *Medical humanities*. 2016;42(3):186–193. doi:10.1136/medhum-2016-010959

Lotte Evron. *Medicinsk performance og empatisk forståelse*.; 2020:7.

Sodemann M. *Det du ikke ved får patienten ondt af: tværkulturel klinik og kommunikation i mødet med etniske minoritetspatienter*. Eget forlag; 2020.

Pedersen O. Normalitetens magt i sundhedsplejens praksis. I: Glasdam S, Westenholtz Jørgensen J, red. *Det nære sundhedsvæsen : perspektiver på samfundsudvikling og møder mellem mennesker*. 1. udg. Munksgaard; 2016:161–170.

Wentzler HS. *Fra hospital til hjem – Skrøbeligheder i ældres forløb i en landkommune*. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd; 2020. <https://www.vive.dk/media/pure/14892/4039029>

Hanley Santos G. The risk environment of anabolic–androgenic steroid users in the UK: Examining motivations, practices and accounts of use. *The International journal of drug policy*. 2016;40:35–43. doi:10.1016/j.drugpo.2016.11.005

Kappel N. Stofindtagelsesrum og skadesreduktion del 2. *STOF*. 2017;(28):13–19.

Kappel N. Stofindtagelsesrum og skadesreduktion, del 1. *STOF*. 2017;(27):47–54.

Bancroft M, Schjøll SB, Johannessen JA, Houborg E. *Hverdagsliv på den åbne stofscene*. Stof; 2018. https://pure.au.dk/portal/files/126160227/Hverdagsliv_p_den_bne_stofscene_p_Vesterbro.pdf

Uge 10

Sundhedsstyrelsen. *Tidlig indsats for sårbare familier - Afdækning af kommunernes indsats til gravide, spæd- og småbørn og deres forældre med udgangspunkt i sundhedsplejens ydelser*. Sundhedsstyrelsen; 2017. <https://www.sst.dk/-/media/Puljer/Tidlig-indsats-for-s%C3%A5rbare-familier/Afdaekningsrapport.ashx?la=da&hash=7A1E92D4DA44AA4F8F03B3B336F433E504BA7E07>

Rambøll Management Consulting. *Kortlægning af viden om grupper af udsatte ældre borgere med særlige behov*.; 2020. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Kortl%C3%A6gning-af-viden-om-grupper-af-udsatte-%C3%A6ldre-borgere-med-s%C3%A6rlige-behov/Kortlaegning-af-viden-om-grupper-af-udsatte-aeldre-borgere-med-saerlige-behov.ashx?la=da&hash=91571F3B6976790E0CE33BC322E49718255A77FC>

Barnets psykiske udvikling gennem samhørighedserfaringer. I: *Den følsomme hjerne : hjernens udvikling gennem tilknytning og samhørighedsbånd*. Hans Reitzels Forlag; 2009:156–183.

4. Semester E22 Litteratur Klinisk lederskab i et globalt og lokalt perspektiv NØR

Uge 06

Hansen KS. Medicinsk turisme stortrives, og det har konsekvenser for patienter og sygehusvæsener verden over. *Ugeskrift for Læger*. 2017;179(10):888–891. <https://www.ugeskriftet-dk.ez-jmk.statsbiblioteket.dk:12048/videnskab/medicinsk-turisme-stortrives-og-det-har-konsekvenser-patienter-og-sygehusvaesener-verden>

Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt [online]*. 2016;Årg. 27, nr. 3 (2016).

Dau S, Nielsby U. Klinisk Lederskab. I: Dau S, red. *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. 1. udg. FADL; 2018:26–39.

Glasscock T, Eldrup DS. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udg. Gad; 2019.

National Geographic. *Lost and found*. https://www.youtube.com/watch?v=_hspKngQ-3E

Orvik A. Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. 2. udg. Cappelen Damm akademisk; 2015:17–39.

SYGEPLEJERSKE- UDDANNELSEN KØBENHAVNS PROFESSIONSHØJSKOLE Gaeldende for forårssemesteret 2022 Tema: Klinisk lederskab af patient-og borgerforløb.

FOA. *At tale om fejl*. <https://www.foa.dk/forbund/temaer/p-aa/sig-det-hoejt/tema-videoer>

Hammerich E, m.fl. At forstå konflikter. I: Hammerich E, red. *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 3. udg. Hovedland; 2012:41–65.

Hammerich E, Frydensberg K. Kommunikation, kortslutning og kontakt. I: *Kommunikation, kortslutning og kontakt*. ; :82–88. <https://depot.litteratur.kp.dk/downloadbyexternalkey/2c722a66-32e9-4e56-ab65-bc83c729ef25>

FOA. *Psykologisk tryghed*. <https://foa.23video.com/secret/65344337/0d1b11ff5da8dbbc37806d8a7585202f>

Uge 07

Dahlgren G, Whitehead M. *European strategies for tackling social inequities in health: Levelling up Part 2*. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

Grønkjær M, Poulsen I, Damsgaard TL. Fundamentals of care : klinik, uddannelse, ledelse og forskning. I: Mette Grønkjær, Ingrid Poulsen, Tove Lindhardt Damsgaard, red. *Fundamentals of care : klinik, uddannelse, ledelse og forskning*. 1. udg. Munksgaard; 2021:15–35.

Lene Tanderup og Nanna Kappel. Sundhedskompetence og kulturel sundhedskapital. I: *Social udsathed og sygepleje*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2020.

Pedersen I, Lund M, Eldrup DS, Glasscock T. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde*. Gad; 2019:269–299.

Svenningsen H, Fredskild TU. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: Pii KH, Fredskild TU, red. *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. 1. udg. Gad; 2017:169–197.

Sørensen et al. Sygepleje tilbage til det basale. *Fag og Forskning*. 2017;(1):52–57.

Laugesen B, Grønkjær M, Kusk KH, Kitson A, Voldbjerg SL. Præsentation af begrebsrammen FoC. I: *Fundamentals of Care, Klinik, ledelse, uddannelse og forskning*. 1. udg. Munksgaard; 2021:15–35.

Nielsen B, Farid Røjgård, Krag H. Interkulturel kommunikation. I: *Kulturmøder i sygeplejen*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2020:41–49.

Tanderup L, Kappel N. Kulturelle aspekter af socialt udsathed. I: *Social udsathed og sygepleje*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2020:65–75.

Røjgård Nielsen BF. Brug af tolke. I: *Kulturmøder i sygeplejen*. 1. udgave. Samfundslitteratur; 2020.

Sorknæs A., Kolbæk R, Fredskild TU. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: *De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling*. 1. udg. Gads Forlag; 2018:23–44.

Uge 08

Kaae A. Gruppeproces og -problemer. I: *Problemorienteret projektarbejde : en værktøjsbog*. Samfundslitteratur; 2018:225–251.

Litteratur og kilder. I: *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2019:92–103.

Uge 09

Høybye MT, Tjørnhøj-Thomsen T. Kap 1 Kultur i en sundhedsprofessionel kontekst. I: Boelsbjerg HB, Hermansen MM, red. *Kultur for sundhedsprofessionelle*. 1. udgave. Gad; 2021:15–27.

Frederiksen HW. Kap 5 Migration og sundhed. I: Boelsbjerg HB, Hermansen MM, red. *Kultur for*

sundhedsprofessionelle. 1. udgave. Gad; 2021:99–113.

Schouler-Ocak M. Racism and Mental Health and the role of mental health professionals. *European psychiatry*. 2021;64(1):e42–e42. doi:10.1192/j.eurpsy.2021.2216

Uge 11

Dispositio - Hvad skal lytteren lære? I: *Den gode præsentation : akademisk mundtlig fremstilling og personlig kommunikation*. Samfundslitteratur; 2010:87–98.

Sønderby L, Munksgaard ME. Sygeplejestuderende Pitcher. *Uddannelsesnyt*. 2020;1.
https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_1_2020.pdf

4. Semester E22 Litteratur Kompleks sygepleje i det nære sundhedsvæsen

Introduktion til kompleks sygepleje i det nære sundhedsvæsen

Hammerich E og KF. At forstå konflikter. I: *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 3. udgave. Hovedland; i samarbejde med Center for konfliktløsning; 2012:41–65.

Højbjerg K og KL. At lære at agere i et sundhedsvæsen under forandring. I: Hundborg S, red. *Sundhedsvæsenet under forandring*. 1. udgave.. Munksgaard; 2018:9–31.

Tina Risager. Borgernær sygepleje. I: Tina Risager, red. *Borgernær sygepleje - Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udg. FADL's Forlag; 2021:14–33.

Orvik A. Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. 2. udgave. Cappelen Damm Akademisk; 2015:17–39.

Glasscock T. Klinisk lederskab i sygeplejen. I: Eldrup D og TG, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. Gads Forlag; 2019:13–52.

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I: Dau S og UN, red. *Klinisk lederskab – en grundbog i sygeplejen*. 1. udgave. Fagl's Forlag; 2018:25–39.

Hammerich E og KF. Kommunikation - Kortslutning og kontakt. I: *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 2. udgave. Hovedland; i samarbejde med Center for konfliktløsning; 2009:82–88.

Vinge S. *Kompleksitet i den kommunale hjemmepleje: en analyse af sygeplejerskernes perspektiv på kompleksitet i sygeplejen*. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd; 2018:77.
<https://www.vive.dk/da/udgivelser/kompleksitet-i-den-kommunale-sygepleje-10847/>

Haase K. Nye begreber i sygeplejerskeruddannelsen. Klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt*. 2016;Oplysninger mangler(3):11–16.
https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_3_2016.pdf

Risager T, red. Nye roller og opgaver. I: *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:248–273.

Buch Nielsen S. Organiseringen af borgernær sygepleje. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:274–295.

Eldrup DS. Sundhedsvæsenet som organisation. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje -*

sygeplejerskens virksomhedsområde. 2. udgave. Gad; 2019:53–75.

KL. *Det nære sundhedsvæsen*.

Tema 1: Ældre, skrøbelige borgere med behov for tidlig opsporing

Kl. *Det nære sundhedsvæsen*.; 2012.

Kolbæk R m. fl. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: Fredskild TU, red. *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. 1. udgave. Gad; 2018:23–45.

Evron L. Den ældre borger. I: Haase K og MLSJ, red. *Sygeplejefaglige problemstillinger*. Munksgaard; 2017:71–88.

Pedersen I m. fl. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 1. udgave. Gad; 2014:269–300.

Tobiasen JS. Metoder til hverdagsobservation. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:154–173.

Fredskild TU og HS. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: Pii KH og TUF, red. *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. 1. udgave.. Gad; 2017:169–197.

Sundhedsstyrelsen. *Tidlig opsporing af forringet helbredstilstand og nedsat funktionsevne hos ældre mennesker*. Sundhedsstyrelsen; 2017. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2017/Tidlig-opsporing-af-forringet-helbredstilstand-og-nedsat-funktionsevne-hos-aeldre-mennesker.ashx?la=da&hash=EC4A2AD6BA14C83565EEFB546B268CAE396D41BF>

Hvordan kan patientsikkerhedsproblemer identificeres i daglig praksis? I: *Basal patientsikkerhed*. 1. udgave. Munksgaard; 2020:87–101.

Berland A. HAL, Bentsen S.B. Patient safety culture in home care: experiences of home-care nurses. *Journal of Nursing Management*. 2012;20:794–801. doi:10.1111/j.1365-2834.2012.01461.x

VEJ nr 1 af 03/01/2011 Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet mv.

Høgsted R. Forebyggelse af udbrændthed og traumatisering. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:443–463.

Holm E og LH. Sygdom hos den geriatriske patient. I: Jastrup S og EAH, red. *Sygepleje til ældre*. 1. udgave. Munksgaard; 2017:53–64.

Storm A. Aldring og funktionsevne. I: Damsgaard EMS, red. *Geriatrici: en tværfaglig problemorienteret tilgang*. 1. udgave. Gads Forlag; 2013:55–72.

Kap 2. I: *Etik i ældreplejen*. 1. udgave. 1. oplag. Munksgaard; 2017:33–43.

Tema 2: Udlæggelse af borgere i eget hjem

Finderup J og JDP. Behandling i eget hjem kan blive ét stort eksperiment, hvis ikke vi tager de rette forholdsregler. <https://politikensundhed.dk/debat/art7852683/Behandling-i-eget-hjem-kan-blive-%C3%A9t-stort-eksperiment-hvis-ikke-vi-tager-de-rette-forholdsregler>. Published 2020.

Adelman RD m. fl. Caregiver burden. A clinical review. *JAMA*. 2014;311(10):1052–1059. <http://gfcourse.co.il/wordpress-he/wp-content/uploads/2015/10/caregiver-burden.pdf>

Voltelen B og JB. Familiedialog i praksis - systemisk teori og kommunikation. I: *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2018:47–68.

Voltelen B og JB. Familiens historie - narrativitet og det udvidede stamtræ. I: *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2018:71–82.

Drageset I. Forholdet mellom avhengighet og autonomi i hjemmesykepleien. *Klinisk Sygepleje*. 2009;23(2):14–23.

Winther I. Hjemmet. I: Raunkiær M og MH, red. *Primærsektor - det nære sundhedsvæsen*. Munksgaard; 2012:87–105.

Voltelen B og JB. Introduktion til Calgarymodellerne - familieindsigt og intervention. I: *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. 1. udgave. Samfundslitteratur; 2018:19–31.

Birkegaard I. Kommunal akutfunktion. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:130–153.

Region Hovedstaden. Kommunikationsaftale. Aftale om tværsektoriel kommunikation mellem kommunerne og hospitalerne i Region Hovedstaden om indlæggelser og udskrivninger i somatikken. Published online 2019:16. <https://www.regionh.dk/Sundhedsaftale/Vaerktoejskasse/Documents/Kommunikationsaftale2019final.pdf>

Sundhedsstyrelsen. Kvalitetsstander for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen - krav og anbefalinger til varetagelse af særlige sygeplejeindsatser. Published online 2017.

Nielsen BFR. Pårørendes rolle i den kliniske beslutning. I: Nielsen BFR og HB, red. *Klinisk beslutningstagen : sygeplejefaglige perspektiver*. 1. udgave. Fagl; 2019:221–232.

Birkegaard I. Samarbejde på tværs. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:420–441.

Høj B. Værdighed, en grundværdi i en borgernær sygepleje. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:222–247.

Tema 3: Borgere med kronisk lidelse

Sundhedsstyrelsen. *Anbefalinger for den palliative indsats*. Sundhedsstyrelsen; 2017:8, 13–29.
[https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/~media/79CB83AB4DF74C80837BAAAD55347D0D.ashx](https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/~/media/79CB83AB4DF74C80837BAAAD55347D0D.ashx)

REPHA. *Basal palliativ indsats i kommuner*. REPHA
<https://www.rehpa.dk/professionelle/palliation/organisering-af-palliation/palliativ-indsats-i-kommuner/>

Witthøfft A. Når livet er for kort til hjemmebesøg. *Sygeplejersken*. 2017;Årg. 117, nr. 5 (2017)(Årg. 117, nr. 5 (2017)):S. 26–28.

Toft L. Palliation. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:197–221.

Nielsen M. *Pejlemærker for sundhedsuddannelsernes teknologifokus. Teknologi i sundhedsprofessioner- og praksis*. Danmarks Evalueringsinstitut; 2018:1–10.
<https://www.eva.dk/videregaaende-uddannelse/pejlemærker-sundhedsuddannelsernes-teknologifokus>

Tanderup L og K. Psykosociale problemstillinger. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:175–195.

Piontek L. Sygepleje i almen praksis. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:297–317.

Drachmann AL. Sygeplejerskers arbejde med telemedicin i en tværsektoriel kontekst. *Klinisk Sygepleje*. 2017;(2):80–95.

Digitaliseringsstyrelsen. *Telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL i hovedstadsregionen*. <https://digst.dk/digital-service/digital-velfaerd/telemedicin-kol/>

Dansk sygeplejeråd. Træk på sygeplejerskers stærke kompetencer. Published online 2015.
<https://www.ft.dk/samling/20151/almdel/suu/bilag/45/1567916.pdf>

Fredskild TU. Velfærdsteknologi. I: Risager T, red. *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. 1. udgave. FADL; 2021:359–377.

Gruppenprojekt

4. Semester E22 Litteratur Familie, Pårørende og netværk NØR/HIL

Uge 35

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse . I: Dau S, red. *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. 1. udg. FADL; 2018:25–39.

Hase K, red. Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt [online]*. 2016;Årg. 27, nr. 3 (2016)(Årg. 27, nr. 3 (2016)).

Eldrup DS, Glasscock T, Friis Andersen J. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udg. Gad; 2019.

Kommunikation, kortslutning og kontakt. I: *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 3. udgave. ; 82–88.

Kristligt dagblad. Fortidens idealer fylder når det gælder familien.<https://www.kristeligt-dagblad.dk/familieliv/fortidens-ideal-er-fylder-naar-det-gaelder-familien>. Published 2017.

Lund R, Nilsson CJ. Sundhed og sociale netværk. I: Niklasson G, red. *Sundhed, menneske og samfund*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2013:271–293.

Meldgaard L, Dalsgaard A. Familien i det senmoderne samfund. I: Dalsgaard A, red. *Sociologi for sundhedsprofessionelle*. 1. udg. Gad; 2018:122–147.

Sygeplejersken. Podcast Nr. 7: Bag kærlighedens skjold - at forstå familiesygepleje. <https://podcasts.apple.com/dk/podcast/sygeplejersken-podcast/id1488081344?l=da>

Voltelen B, Bjerre J. *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2018.

Voltelen B, Bjerre J. Livskriser - professionelt nærværd fra fasetænkning til tosporsmodel. I: *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2018.

Samarbejdede sundhedsvæsenet og den pårørende? I: *I patientens fodspor : gammel i det moderne sundhedsvæsen*. Munksgaard; 2019:195–206.

Hermansen M, Løw O, Petersen V. *Kommunikation og samarbejde - i professionelle relationer*. 3 udgave.; 2013:71–84.

Hammerich E, Frydensberg K. At forstå konflikter. I: Hammerich E, red. *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. 4. udg. Hovedland; 2021:41–67.

FOA. *Bryd tabuet - at tale om fejl*. <https://www.foa.dk/forbund/temaer/p-aa/sig-det-hoejt/tema-videoer>

Uge 36

Bekendtgørelse sundhedsloven. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1855>

Bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område.
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1846>

Center for frivilligt socialt arbejde. Guide. Tavshedspligt i frivilligt socialt arbejde.
<https://frivillighed.dk/guides/love-og-regler-for-frivillige-i-kommuner>

Dansk selskab for patientsikkerhed. Pårørendeinddragelse – personale på gyngende grund.
<https://patientsikkerhed.dk/content/uploads/2017/11/paaroerendeinddragelsepersonalepaagygngendegrund.pdf>

Dansk selskab for patientsikkerhed. Pårørende inddragelse - Personale på gyngende grund. Published 2017.
<https://patientsikkerhed.dk/content/uploads/2017/11/paaroerendeinddragelsepersonalepaagygngendegrund.pdf>

Danske Patienter. Hvad har pårørende krav på. <https://danskepatienter.dk/patienter-paaroerende/hvad-har-paaroerende-krav-paa>

Danske regioner. Værdien af værdibaseret styring i Sundhedsvæsenet.
<https://www.youtube.com/watch?v=Sr0PorRufb0>

Det Ethiske Råd. Tema 3: Pårørende: <https://livetsafslutning.etiskraad.dk/1/tema-3-parorende#aktiviteter>

Gars U. TEKU-modellen - et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologier i arbejdslivet. I: Ungermann T, Dalkjær D, red. *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet*. Gads forlag; 2017:169–187.

KDM. Pårørende på arbejdsmarked. <https://www.kmd.dk/indsigter/kmd-analyse-paaroerende-paa-arbejdsmarkedet>

Pedersen I, Lund M, Eldrup DS, Glasscock T. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde*. Gad; 2019:269–299.

Region Sjælland. Spilleregler 2.0. <https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/patient-i-region-sjaelland/frivillighedskoordinator/Documents/spilleregler%2020pdf.pdf>

Sundheds- og ældreministeriet. Nationale mål for sundhedsvæsenet.
https://sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~-/media/Filer%20-%20Publikationer_i_pdf/2019/Nationale-maal-for-sundhedsvaesenet-2019/Nationale-Maal-2019-pub.pdf

Thomsen CKJ. Frivillighedens kraftværk. I: Frovin S, Johansen C, red. *Motiver den frie vilje*. Center for Frivilligt Socialt Arbejde; 2016:16–21.

Videnscenter for brugerinddragelse i sundhedsvæsenet. Tema: Pårørendeinddragelse.
https://www.regioner.dk/media/1535/tema_pr_redigeret_layoutet_260215_0.pdf

Voltelen B, Bjerre J. *Familedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2018.

Wind G, Jorgensen GK. “It has been fun. Super-duper fantastic”: Findings from a Danish respite programme to support young carers. Health and Social Care in the Community. *Health and social care in the community*. 2020;28(1):100–109.

Ældresagen. Pårørende - få støtte og hjælp som pårørende. <https://www.aeldresagen.dk/viden-og-raadgivning/hjaelp-og-stoette/paaroerende/gode-raad/gode-raad-til-paaroerende-der-arbejder%C2%A0>

Sorknæs A., Kolbæk R, Fredskild TU. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: Fredskild TU, Kolbæk R, Sorknæs AD, Gars U, red. *De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling*. 1. udg. Gads Forlag; 2018:23–44.

Riiskjær E. Samarbejde sundhedsvæsenet og den pårørende. I: *I patientens fodspor : gammel i det moderne sundhedsvæsen*. 1. udg. Munksgaard; 2019:195–206.

Uge 37

Danske patienter. Børn bliver svigtet som pårørende. Published 2016.
<https://danskepatienter.dk/politik-presse/nyheder/boern-bliver-svigtet-som-paaroerende>

Danske Patienter. Når børn er pårørende. <https://danskepatienter.dk/temaer-projekter/temaer/paaroerende/naar-boern-er-paaroerende>

Nordenhof I. Børn og unge som pårørende. I: *Samtaler med unge pårørende*. 1. udg. Akademisk Forlag; 2019:27–35.

Sygeplejeetisk råd. Etisk refleksion i sygepleje.
https://dsr.dk/sites/default/files/479/etiskrefleksionisygepleje-web_002.pdf

Brinkmann S. Etik i en kvalitativ verden. I: *Kvalitative metoder : en grundbog*. Hans Reitzels Forlag; 2015:463–479.

Uge 38

Projektplanen. I: *Power i projekter og portefølje*. 3. udg. Jurist og økonomiforbundets forlag; 2016:141–159.

Rienecker LJ. Feedbackgiver: Hvordan giver du god feedback. I: Rienecker LJ, red. *Peer feedback - hvorfor og hvordan?* Samfundslitteratur; 2021:55–77.

Kaae A. Gruppeproces og -problemer. I: *Problemorienteret projektarbejde : en værktøjsbog*. Samfundslitteratur; 2018:225–251.

Hørmann E. Litteratursøgning. I: Glasdam S, Riis Hansen G, Pjenggaard S, red. *Bachelorprojekter inden for det sundhedsfaglige område : indblik i videnskabelige metoder*. Nyt Nordisk Forlag; 2011:37–49.

Uge 40

Dispositio - Hvad skal lytteren lære? I: *Den gode præsentation : akademisk mundtlig fremstilling og personlig kommunikation*. Samfundslitteratur; 2010:87–98.

Sønderby L, Munksgaard ME. Sygeplejestuderende Pitcher. *Uddannelsesnyt*. 2020;1.
https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_1_2020.pdf

Supplerende litteratur til hele forløbet

Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. 2. udg. Cappelen Damm akademisk; 2015:17–39.

Svenningsen H, Fredskild TU. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. 1. udg. Gad; 2017:169–197.

4. Semester E22 Litteratur Kulturmøder NØR

Uge 6

Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt*. 2016;27(3):11–16.

Pii KH, Nielsen A. Etnisk ulighed i sundhed - et svært, men nødvendigt emne i sygeplejerskeuddannelsen. *Uddannelsesnyt*. 2020;(4).
https://issuu.com/ribertus/docs/4_2020_uddannelsesnyt/s/11482037

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I: Dau S, Nielsby U, red. *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. 1. udg. FADL; 2018:25–39.

Eldrup DS, Glassock T. Sygeplejerskens virksomhedsområde. I: Eldrup DS, Glassock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udg. Gad; 2019:13–52, 53–75.

Halima el Abassi H, Aarup K. Rammer coronavirusen især indvandrere og fattige?
<https://www.altinget.dk/artikel/kronik-rammer-coronavirusen-isaer-indvandrere-og-fattige>.
Published 2020.

Hempler N, Jervelund SSR, Villadsen SF, Jensen KV. *Veje til etnisk lighed i sundhed*. Dansk Selskab for Folkesundhed; 2020:1–36.
https://www.dankselskabforfolkesundhed.dk/media/hblbpbpv/gps_veje-til-etnisk-lighed-i-sundhed_final.pdf

Munch I. Kulturelle sundheds- og sygdomsopfattelser. I: Niklasson G, red. *Sundhed, menneske og samfund*. Samfundslitteratur; 2013:37–62.

Orvik A. Den dobbelte kompetansen. I: *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* /. 2. udg. Cappelen Damm akademisk; 2015:17–39.

Sodemann M. *Det du ikke ved, får patienten ondt af*; 2020. <https://www.ouh.dk/wm527849>

Witthøfft A. Først må man forstå hinanden ; Sundhedsvæsenet svigter de etniske patienter ; Sygeplejersker skal selv kunne bestille tolk ; De bygger bro over kulturkløften ; Der sker for mange fejl : fra barnetolk til sygeplejerske. *Sygeplejersken*. 2016;116(9):20–32.

Boelsbjerg HB (ctb), red. *Kultur for sundhedsprofessionelle*. 1. udgave. Gad; 2021.

Boelsbjerg HB, Hermansen M. Forord. I: Boelsbjerg HB, Hermansen M., red. *Kultur for*

sundhedsprofessionelle. Gad; 2021:9–14.

Nielsen DS, Sodemann M. Kulturmøder i sundhedsvæsenet. I: *Kultur for sundhedsprofessionelle*. Gad; 2021:159–174.

Høybye MT, Tjørnhøj-Thomsen T. Kultur i en sundhedsprofessionel kontekst. I: *Kultur for sundhedsprofessionelle*. Gad; 2021:15–30.

Nassri L, Hervik P. Racialisering af forskellighed. I: Hermansen M, Boelsbjerg HB, red. *Kultur for sundhedsprofessionelle*. Gad; 2021:71–98.

Hammerich E, Frydensberg K. At forstå konflikter. I: *Konflikt og kontakt: om at forstå og håndtere konflikter*. 4.udgave udg. ; 2021:41–67.

Boelsbjerg HB. Kulturelle forståelser af krop, sygdom og død. I: *Kultur for sundhedsprofessionelle*. Gad; 2021:117–136.

Kappel N, Tanderup L, Pedersen MK. Sygepleje og udsatte patientgrupper. I: Hundborg S, red. *Sygepleje & patientinvolvering, Bind 3*. 1. udg. FADL; 2019:24.

Uge 7

IDF Guideline. <https://idf.org/our-activities/education/diabetes-and-ramadan/healthcare-professionals.html>

Diabetes. I: *Kulturmøder i sygeplejen*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2020:59–69.

Mygind A. Patient perspectives on type 2 diabetes and medicine use during Ramadan among Pakistanis in Denmark. *International journal of clinical pharmacy*. 2013;35(2):281–288.

Nielsen DS. Cultural Competences Gained Through an Education Program as Ethnic Patient Coordinator: A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*. 2019;30(4):394–402.

Pedersen I, Lund M, Eldrup DS, Glassock T. Kvalitetsudvikling. I: *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udg. Gad; 2019.

Sorknæs AD, Kolbæk R, Fredskild T. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: Fredskild TU, red. *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. Gads Forlag; 2018:23–44.

Svenningsen H, Fredskild TU. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: *Patientinddragelse i praksis - erfaringer, metoder og perspektiver*. Gads Forlag; 2017:169–197.

L. Nørredam M. Migration, etnicitet og helbred. I: Lund R, red. *Medicinsk sociologi : sociale faktorerers betydning for befolkningens helbred*. 2. udg. Munksgaard Danmark; 2011:161–179.

Nielsen DS. "Caught in a Generation Gap": A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark—A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*. 2018;29(3):265–273.

Østerskov M. Hvordan hører vi Ahmeds fortællinger i det transkulturelle rum? *Fokus på familien*. 2010;(2):158–175.

Lindberg LG. Negotiating Engagement, Worthiness of Care and Cultural Identities Through Intersubjective Recognition: Migrant Patient Perspectives on the Cultural Formulation Interview in Danish Mental Healthcare. *Culture, medicine and psychiatry*. 2020;(45):629–654. doi:10.1007/s11013-020-09694-2

Jensen I. Kap 8. en analysemodel for interkulturel kommunikation. I: *Grundbog i kulturforståelse*. 3. udg. Samfundslitteratur; 2018:99–113.

Nielsen BFR. Diabetes. I: *Kulturmøder i sygeplejen*. ; 2020.

Uge 8

Litteratur og kilder. I: *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode*. 1. udg. Samfundslitteratur; 2019:92–103.

Bøgeskov BO. Sondringen mellem lov og etik: Samvittighedens betydning for professionsetik. *Forstyrrelsen : sygeplejefagligt tidsskrift*. 2019;4(3):5–8.
https://dsr.dk/sites/default/files/2687/forstyrrelsen_3_2019_0.pdf

Bøgeskov BO, Røjgaard Nielsen BF. Er tolkeloven uetisk? *Forstyrrelsen : sygeplejefagligt tidsskrift*. 2019;4(3):14–17.

Debesay J, Arora S. Eldre migranters møde med sundhedsvæsenet. I: Debesay J, Tschudi-Madsen C, red. *Migrasjon, helse og profesjon*. Gyldendal Akademisk; 2018:94–107.

Liversage A, Jakobsen V. Fra Tyrkiet til Danmark. I: *Ældre fra Tyrkiet : hverdagsliv og vilkår*. Roskilde Universitetsforlag; 2016:33–57.

Lehn-Christiansen S, Holen M. Sammenfiltringer. Intersektionalitet som produktiv og udfordrende tilgang i undersøgelsen af ulighed i sundhed. I: Lehn-Christiansen S m. fl., red. *Ulighed i sundhed : nye humanistiske og samfundsvidenskabelige perspektiver*. 1. udgave. Frydenlund Academic; 2016:31–52.

Petersen M. Unge flygtninges oplevelser af andetgørelse. I: Schrötter Johanssen G, red. *Unge livsvilkår : muligheder, risici og professionelle udfordringer*. 1. udg. Akademisk Forlag; 2014:126–141.

Helle Lykke Nielsen. "Enhver skal smage døden" - Koranen, 21:35. *Klinisk sygepleje*. 2014;(4):40–51.

Bjerre Jensen D, Boelsbjerg HB. At røre og at blive berørt – berøringens betydning for relationsdannelse. *Omsorg*. 2021;(3):15–19.

Røjgaard Nielsen BF. Perspektiver på køn. I: *Køn i sygeplejepraksis*. 1. udgave. Samfundslitteratur; 2018:sider i alt:14.

Baig N, Boelsbjerg HB. Enhver skal smage døden : Billeder af døden og det evige liv i et muslimsk perspektiv. *Omsorg*. 2011;(1):25–28.

Uge 9

Rienecker L, Jakobsen D. Feedbackgiver: hvordan kan du give god feedback? I: *Peer feedback - hvorfor og hvordan?* 1. udg. Samfundslitteratur; 2021:55–77.

Uge 11

Dispositio - Hvad skal lytteren lære? I: *Den gode præsentation : akademisk mundtlig fremstilling og personlig kommunikation*. Samfundslitteratur; 2010:87–98.

4. Semester E22 Litteratur ældreliv NØR

Uge 6

Dau S, Nielsby U. Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse. I: Dau S, Nielsby U, red. *Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse*.

Glasscock T. Klinisk lederskab i sygeplejen. I: Eldrup DS. Glasscock T., red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave. Kbh: Gad; 2019.

Glasdam S, Jacobsen FF. Indledning: livet som ældre i en skandinavisk kontekst. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:9–17.

Bülow MH. Gerontologisk forståelsesramme - hvad er (god) aldring? I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:35–50.

Eldrup D. Sundhedsvæsenet som organisation. I: Eldrup DS. Glasscock T., red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udgave. Kbh: Gad; 2019:53–75.

Normal aldring. I: *Anatomi og fysiologi*. 1. udgave. Kbh.: Munksgaard; 2012:491–501.

Christensen K. Fysiske og kognitive ændringer gennem voksenlivet. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:276–290.

Marselisborg – Center for Udvikling K og V. *Styrket indsats mod ensomhed hos ældre mennesker med meget hjemmehjælp*. Sundhedsstyrelsen; 2016:19–40. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp-Rapport.ashx?la=da&hash=DF308671AF239951221C0192DE7F70260910068B>.

Swane C. Ældre menneskers ensomhed - etablering af et sundhedsfagligt felt. *Månedsskrift for Almen Praksis*. 2017;95(6-7):548–355.

Swane CE. *Forskelle i ældre menneskers sociale isolation – erfaringer fra et hollandsk studie*. Nyhedsbrev, juni. Ensomme Gamles Værn; 2018:1–6. https://www.egv.dk/images/konferencer/Empowerment_of_socially_isolated_older_persons/PDF-juni-2018-Forskellighed-i-ldre-menneskers-sociale-isolation.pdf.

At forstå konflikter. I: *Konflikt og kontakt : om at forstå og løse konflikter*. 4 udg. Gjern: Forlaget Hovedland; 2021:41–67.

Christensen A. *Etik i ældrepleje - en manual*. Kommunernes Landsforening, Det Kommunale Kartel og Sundhedskartellet; 2006. https://sundhedskartellet.dk/dsr/upload/7/46/659/etik_i_aeldrepleje.PDF.

Kjær TA. Når døden er i sigte. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:437–450.

Uge 7

WHO. *European report on preventing elder maltreatment*. Europe: World Health Organization; 2011:1–12. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0010/144676/e95110.pdf.

Larsen L. Alderismens tidsalder. *Gerontologi*. 2016;32(2):4–7.

Lien C, Rosen T, Bloemen EM, Abrams RC, Pavlou M, Lachs MS. Narratives of Self-Neglect: Patterns of Traumatic Personal Experiences and Maladaptive Behaviors in Cognitively Intact Older Adults. *Journal of the American Geriatrics Society (JAGS)*. 2016;64(11):195–200. <https://agsjournals-onlinelibrary-wiley-com.ez-jmk.statsbiblioteket.dk:12048/doi/epdf/10.1111/jgs.14524>.

Glasdam S. Alder og aldring betragtes på mange måder. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:20–34.

Winther IW. Hjemmet. I: *Primærsektor : det nære sundhedsvæsen*. København: Munksgaard; 2012:87–105.

Nielsen AK. En værdig behandling. <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersogelser/2020-analyse-en-vaerdig-behandling-091020>. Published 2020.

Pedersen I, Lund M, Eldrup DS, Glasscock T. Kvalitetsudvikling. I: Eldrup DS, Glasscock T, red. *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. 2. udg. Kbh.: Gad; 2019:269–300.

Kalfoss MH. Gender Differences in Attitudes to ageing among older Norwegian adults. *Open Journal of Nursing*. 2016:255–266. https://www.scirp.org/html/12-1440622_65250.htm.

Sundhedsstyrelsen. *Ældres sundhed og trivsel*.; 2019. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/%C3%86ldres-sundhed-og-trivsel.ashx?la=da&hash=3835E7DDE20760469754D66649C3CACC0F47125B>.

Svenningsen HF. Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I: KH. Pii, TU. Fredskild, red. *Patientinddragelse i praksis: erfaringer, metoder og perspektiver*. København: Gads; 2017:169–197.

Sorknæs A, Kolbæk R, Fredskild T. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I: TU. Fredskild RK, U. Gars, red. *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. København: Gads; 2018:23–44.

Munksgaard ME. Ældre, it og teknologi. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:259–275.

Nørredam ML. Migration, etnicitet og helbred. I: Lund R, Nilsson CJ, Christensen U, Schmidt L, red. *Medicinsk sociologi : sociale faktorerens betydning for befolkningens helbred*. 2. udg. Kbh.: Munksgaard Danmark; 2011:161–179.

Debesay J, Arora S, Bergland A. Livet som ældre med migrationsbaggrund. I: *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:157–169.

Nielsen DS, Minet L, Zeraig L, Rasmussen DN, Sodemann M. “Caught in a Generation Gap”: A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark—A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*. 2018;29(3):265–273.

Sørensen K, Larsen P. En introduktion til udviklingshæmning. I: K. Sørensen DE, ME. Olsen, red. *Udviklingshæmning - en grundbog*. Skødsstrup: Forlaget Oligo; 2018:13–31.

Nilsson FS. Diagnostik og behandling af paranoide tilstande og skizofrenispektrumlidelser hos ældre. *Ugeskrift for læger*. 2018;180(39): V03180179:5.
https://ugeskriftet.dk/files/scientific_article_files/2018-09/v03180179_0.pdf.

Uge 8

Erlangsen A. *Forebyggelse af ældres selvmord - evidensbaseret viden*. Socialstyrelsen; 2014:1–24.
<https://www.sufo.dk/wp-content/uploads/2014/06/Review-Forebyggelse-af-aeldres-selvmord-evidensbaseret-viden-2014.pdf>.

Tellervo J. Sorg handler ikke om alder. I: *Den palliative indsats – en patientcentreret tilgang*. Kbh.: Munksgaard; 2016:191–208.

Brünner RN. At miste sin livsledsager i sit otium. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:424–436.

Voetmann C. Ældre og seksualitet. I: Rohde G, Rasmussen S, Vahl N, red. *Geriatrici : en grundbog i sygeplejen*. København: FADL's Forlag; 2019:147–166.

Holm E, Henriksen L. Sygdom hos den geriatriske patient. I: Jastrup S, Holm E, red. *Sygepleje til ældre*. København: Munksgaard; 2017:53–64.

Grøn L. Sårbarhed i ældrelivet mellem kategorisering og erfaring. Hvem er de sårbare ældre? I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:338–353.

Kompetencecenter for Patientoplevelser, Ældresagen. *En værdig behandling - ældres medicinske patienters oplevelse af værdighed i mødet med sundhedsvæsenet.*; 2020:5–10, 20–65.
<https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersoegelser/2020-analyse-en-vaerdig-behandling-091020>.

Ytrehus S. Fattigdom blandt ældre. I: Glasdam S, Jacobsen FF, red. *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. 1. udg. Kbh.: Gad; 2018:143–156.

Meleis A. Transitions Theory: middle-range and situation-specific theories in nursing research and practice.
https://taskurun.files.wordpress.com/2011/10/transitions_theory__middle_range_and_situation_specific_theories_in_nursing_research_and_practice.pdf. Published 2010.

Kirkevold M. Sygeplejeteoriens evige aktualitet. I: B. Martinsen PD, A. Norlyk, red. *Sygeplejens superhelte*. København: Munksgaard; 2021:13–26.

Socialforvaltningen. Sundhedsteamet. <https://sundhedsteamet.kk.dk/>. Published 2006.

Uge 9 og 10

Munksgaard ME, Haase K. (Un)boxing Future Health. *Uddannelsesnyt*. 2020;31(2):23–27.
https://issuu.com/ribertus/docs/uddannelsesnyt_2_2020.